

Oponentský posudek bakalářské práce (Bakalářské studium humanity, FHS UK)

**Tereza Nováková:
Vývoj subkultury skinheads ve světě a v Československu**

Tereza Nováková se ve své práci věnuje vývoji subkultury skinheads ve světě a v Československu. Z textu je patrné zaujetí až angažovanost autorky, což mimo jiné znamená, že autorka zpracovala relevantní literaturu (pracuje i s anglickými texty), v níž se dobře orientuje a která jí umožnila text napsat. Samotný text je dobře strukturován, je čtivý a pro čtenáře, který nezná historii hnutí skinheads, snad překvapivý. Text je pěkným článkem, solidním referátem, resp. kompilátem.

Jako diplomní text však v mnohém selhává. Autorka nedělá výzkum, ale ani jako teoretická práce text neobstojí.

Autorka nezasazuje text do určité akademické debaty, nevysvětluje jeho přínos, nevymezuje si cíle, které lze v rámci podobné práce naplnit. Její motivace – ukázat na diverzitu skinheadské subkultury a na její „nerasistické“ části – která opakovaně z textu vystupuje, je snad chvályhodná, nestačí však jako vysvětlení pro obhájení cílů diplomní akademické práce.

Chtít obsáhnout „Vývoj subkultury skinheads ve světě a v Československu“, znamená pouze povrchně kompilovat dříve napsané. Autorka si téma smysluplně nezúžila, nevytkla si zpracovatelný problém. Problematický je i název, kde vzhledem k obsahu práce těžko udržet rozsah na celé „Československo“.

Nejasné je oborové ukotvení práce. Autorka sice na začátku práce cituje definice kultury a subkultury a poměrně zdařile představuje i historické přístupy ke zkoumání subkultur, nemá však dostatečné odborné zázemí k tomu, aby dokázala kriticky vyhodnotit využitelnost teoretických konceptů pro vlastní práci. Proč např. vymezuje šest základních rysů kultury podle Daviese? Proč se dnes ustupuje od konceptu subkultur a užívají se „kmeny“, šlo by to nějak interpretačně využít? atd.

„Antropologické zasazení se v dalším textu zcela ztratí, autorka s ním dále nijak nepracuje, naopak je citováno z textů politologických, sociologických, psychologických. Nejedná se však přitom o transdisciplinaritu jako spíš o nekritické promíchání různých přístupů. Důsledkem je pak vágnost při používání terminologie a pojmů: „Avšak i přesto nelze například subkulturu skinhead označit za hnutí, jelikož

hnutí prosazuje a směřuje k činnostem omezující lidská práva a svobody člověka“.
(str. 11)

Problematický je způsob citování, resp. parafrázování. Autorka téměř nepoužívá uvozovky, přímé citace. Parafrázovaný text sice prokládá odkazy na zdrojový text, nelze však vůbec odlišit, kdy autorka parafrázuje a kdy píše za sebe. Kromě toho, že se autorka pohybuje na hraně citační etiky, vznikají nesrozumitelné, nekonzistentní spojení a je těžké určit, zda je na vinně originální text nebo autorka, např. str. 9:

Životní styl je dnes velkým fenoménem, a přesně odlišný životní styl je jedním z faktorů, které odlišují subkultury od tradiční a dominantní kultury. Právě pomocí životního stylu, nebo pouze daného nenapodobitelného stylu oblékání, chování, argotu či aktivit, je subkultura odlišena od majoritní společnosti, ale také od dalších subkultur. Z této definice tedy jasně vychází, že se ve společnosti nachází větší množství subkultur, které ačkoliv velmi odlišné, jsou nuceny vedle sebe existovat a fungovat. Daný styl je tedy tím, co odlišuje subkultury a jedince dané subkultury.¹¹ (IISMOLÍK. J. Subkultury mládeže: uvedení do problematiky. 2010. s. 285-288)

Jakkoliv se autorka snaží o objektivní referát o vývoji hnutí skinheads a nijak neskrývá jeho temné stránky, je text plný hodnotových odsudků a nepodložených tvrzení. Stále se opakující mantrou je například tvrzení o vinně médií: „A právě média jsou jasným viníkem společenské neschopnosti zdárně porozumět, identifikovat a přijmout subkulturu skinheads jako nerasistickou skupinu, jež si zakládá na kulturní rozdílnosti, a to zejména ve stylu oblékání a v hudbě.“ (str. 47)

Na pováženou je pak obhajoba Daniela Landy, která působí až groteskně: „Landa v mnoha rozhovorech potvrdil svou nerasistickou⁷⁹ (...) ideologii.“ Vysvětlivka 79 pak objasňuje: 79 „Landa se pro jeden rozhovor vyjádřil ve smyslu takovém, že Romy sice nemusí, ale není schopen jen tak jít na ulici a někoho kvůli rase zmlátit.“ (str. 37)

K formálním chybám patří špatné citování odborných článků.

Práci doporučuji k obhajobě s výhradami a navrhuji hodnocení **dobře**.